

Kangasalan kaupunki

Sivistyskeskus / Marjo Vesa
Opetus- ja kulttuuriministeriö

19.8.2022

VN/16361/2022

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamiseksi VN/16361/2022

Kangasalan kaupungin lausunto

Onko avustus tarpeellinen?

Kangasalan kaupunki pitää avustusta erittäin tarpeellisena. Avustus mahdollistaa varhaiskasvatuksen palvelujen järjestämisen sekä selkeyttää kunnan velvollisuuksia palvelun järjestäjänä. Avustuksella taataan kaikille lapsille tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu riippumatta lapsen kotikunnasta. Tulisi kuitenkin huomioida, että osalle lapsista ja perheistä avoimen varhaiskasvatuksen palvelut voisivat riittää ja tarjoaisivat mahdollisuuden kotoutua uuteen maahan ja tutustua kieleen. Kangasalan kaupungin näkemyksen mukaan avoin varhaiskasvatus tulisi lisätä avustuksen piiriin.

Nykyinen lainsäädäntö on aiheuttanut sen, että lapsille on järjestetty osassa kunnissa varhaiskasvatusta ja osassa kuntia varhaiskasvatusta ei ole järjestetty. Esiitetty muutos vahvistaa lapsen varhaiskasvatukseen osallistumisen mahdollisuuksia ja tukee tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti lapsen hyvinvointia, kasvua, kehitystä ja oppimista. Laadukas varhaiskasvatus pystyy tarjoamaan lapselle turvallisen arjen kasvu- ja oppimisympäristön. Lapsi myös oppii suomen kieltä ja hän saa turvaa ja tukea omalle kehitykselle ja oppimiselle ammattitaitoisen henkilöstön ohjauksessa ja opetuksessa. Lisäksi lapsen vuorovaikutussuhteet vahvistuvat ja varhaiskasvatus osaltaan edistää lapsen ja perheen kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Ovatko avustuksen myöntöperusteet selkeät?

Kangasalan kaupunki pitää perusteltuna, että jatkossa valtionavustusta laajennetaan koskemaan tilapäistä suojelua hakeville tai saaville

lapsille, kansanvälistä suojelua hakeville lapsille taikka paperittomille lapsille, joilla ei ole Suomessa kotikuntaa. Tällä hetkellä valtionosuutta myönnetään vain lapsista, joilla väestörekisterissä on määriteltä kotikunta Suomessa. Kangasalan kaupungin näkemyksen mukaan avustus tulisi kohdentaa päiväkotitoiminnan ja perhepäivähoidon lisäksi myös avoimen varhaiskasvatuksen palveluihin.

Kunnalla on palvelujen järjestämisvastuu, siksi on perusteltua, että yksityinen palveluntuottaja ei voisi olla avustuksen hakijana tai saajana.

Esityksen mukaisesti avustuksen käyttökohteena olisi varhaiskasvatuksen tavanomaiset käyttökulut. Uusien lasten ottamista varhaiskasvatukseen haastaa muun muassa kielitaitoisen henkilöstön ja tulkkaukspalvelujen puute, henkilöstön ja tilojen määrä sekä se, että saapuvien lasten määrää on vaikea ennakoida. Tästä syystä avustuksessa tulisi huomioida, että kustannukset korvataan mahdollisimman täysimääräisesti valtakunnallisten keskimääräisten kustannusten mukaisesti. Esityksen asetuserinnoksessa kuitenkin ehdotetaan, että avustusta myönnettäisiin säännölliseen, vähintään 10 päivää kalenterikuukaudessa suunniteltuun varhaiskasvatustoimintaan, valtakunnallisten keskimääräisten kustannusten mukaisesti ja lapsikohtaisesti. Avustuksen rajaaminen 10 päivään kalenterikuukaudessa aiheuttaa palvelunjärjestäjälle haasteita, koska palveluntuottajan tavanomaiset käyttökulut koskevat koko kuukautta. Varhaiskasvatuksen käyttökulut eivät pienene, vaikka yksittäinen lapsi olisi paikalla alle 10 päivää kuukaudessa. Kangasalan kaupungin näkemyksen mukaan kustannukset tulisi kunnille korvata täysimääräisinä asettamatta rajoituksia liittyen lasten läsnäolopäiviin.

Onko teillä täydennettävää vaikutusarvioihin?

Kangasalan kaupungin näkemyksen mukaan vaikutusarviot ovat kattavia. Esityserinnoksella on kuitenkin vaikutuksia varhaiskasvatuksen osallistumisasteeseen ja tarve varhaiskasvatuksen henkilöstölle kasvaa. Tällä hetkellä usealla kunnalla on haasteita varhaiskasvatuksen erityisopettajien ja varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa, joten lakimuutos lisää kuntien henkilöstön saatavuuteen liittyviä haasteita.

Lisäksi lain toimeenpano edellyttää kuntien asianmukaista ohjausta ja neuvontaa sekä henkilöstön ammattitaidosta ja osaamisesta huolehtimista. Lisäksi avustuksen erillinen hakeminen lisää kunnan hallinnollista työtä.

Kangasalan kaupunki/Sivistyskeskus

Marjo Vesa

Varhaiskasvatuksen johtaja

